

Drept civil

Protecția datelor cu caracter personal

- C. civ.: art. 73, art. 74, art. 77
- Legea nr. 677/2001: art. 1, art. 7, art. 9
- CEDO: art. 8

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 38/A din 27 februarie 2018)

Cauza acțiunii formulate de către reclamant o reprezintă nerespectarea dreptului la viață privată, drept încălcat în accepțiunea reclamantului prin comunicarea de către pârât a unor date referitoare la starea sa de sănătate, la solicitarea instanței de judecată investită cu soluționarea unui dosar civil.

Din cuprinsul acțiunii formulate și a cererii de apel rezultă că reclamantul invocă încălcarea de către pârât a prevederilor art. 73, art. 74 și art. 77 C. civ. și a prevederilor Legii nr. 677/2001, pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, art. 1 art. 7 și art. 9, fiind invocate și prevederile Legii nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Referitor la starea de fapt incidentă în cauză, aceasta a fost în mod corect reținută de către prima instanță, nefiind contestată în apel, pârâtul Spitalul Clinic Municipal (...) comunicând Judecătoriei..., la solicitarea acesteia, date aflate în arhiva spitalului, privind starea de sănătate a reclamantului.

În ceea ce privește dispozițiile legale avute în vedere de către pârât pentru a proceda în acest sens, invocate în apărare, acestea sunt cele prevăzute de art. 298 C. pr. civ., care instituie obligația comunicării de către instituțiile publice, a informațiilor sau înscrisurilor pe care le deține, necesare soluționării unei cauze, prevăzând în mod expres situațiile în care comunicarea acestor informații poate fi refuzată.

Din perspectiva dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 677/2001, s-a învederat de către pârât că acest text de lege prevede, la alin. 2, că regula prevăzută la alin. 1, privind interzicerea prelucrării datelor cu caracter personal referitoare la starea de sănătate a unei persoane nu se aplică în cazul în care prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție.

Pentru a se putea stabili dacă prima instanță a interpretat și aplicat în mod corect dispozițiile legale incidente în cauză, se impune a se face o analiză a acestora, cu mențiunea că vor fi analizate numai dispozițiile apreciate a fi relevante în cauză.

În primul rând, se reține că în mod corect au fost invocate de către pârât prevederile art. 298 C. pr. civ., acest text de lege impunând într-adevăr autorităților sau instituțiilor publice obligația de a prezenta instanței de judecată înscrisurile deținute, sub aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege în caz de neconformare, cazurile în care se poate refuza prezentarea înscrisurilor fiind expres și limitativ prevăzute de textul de lege: când se referă la apărarea națională, siguranța publică sau relațiile diplomatice.

În mod greșit se apreciază însă de către pârât, teză însușită și de către prima instanță, că dată fiind aplicabilitatea acestui text de lege (coroborat cu art. 187 alin. 1 pct. 2 lit. g) C. pr. civ.), și faptul că transmiterea către o instanță de judecată a datelor ce rezultă din evidențele unei instituții publice nu reprezintă o prelucrare a datelor cu caracter personal, nu ar fi în principiu aplicabilă Legea nr. 677/2001.

Legea nr. 677/2001 este aplicabilă în toate situațiile în care se pune problema prelucrării unor date cu caracter personal, discutabil fiind deci numai dacă în cauză este sau nu vorba despre o prelucrare a datelor cu caracter personal.

În acest sens sunt și prevederile art. 77 C. civ.: „Orice prelucrare a datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, se poate face numai în cazurile și condițiile prevăzute de legea specială”.

Conform art. 3 din Legea nr. 677/2001, datele cu caracter personal sunt orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, prelucrarea datelor cu caracter personal fiind definită ca orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea.

Rezultă deci cu certitudine că în cauză este vorba despre date cu caracter personal și de o prelucrare a datelor cu caracter personal, în sensul avut în vedere de art. 3 din Legea nr. 677/2001, act normativ care, astfel cum a precizat reclamantul, este în concordanță cu Directiva 95/46/CE, aplicabilă în cauză raportat la data săvârșirii faptei deduse judecătii.

Conform art. 7 alin. 1 din Legea nr. 677/2001, text de lege aplicabil în cauză raportat la natura datelor cu caracter personal discutate, unele privind starea de sănătate, prelucrarea acestora este interzisă, cu excepția cazurilor expres și limitativ prevăzute de alin. 2 al art. 7 și alin. 1 al art. 9 din lege.

La art. 7 alin. 2 lit. f) din lege se prevede că prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate a unei persoane se poate face în cazul în care prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție, acest text de lege fiind incident în cauză având în vedere că datele privind starea de sănătate a reclamantului au fost comunicate instanței de judecată investite cu soluționarea unei cereri de chemare în judecată având ca obiect exercitarea autorității părintești în ceea ce o privește pe minora A.A., rezultată din relația pârâtului cu numita A.B..

În condițiile în care, astfel cum rezultă din sentința civilă nr.../... a Judecătoriei ..., pârâtul, reclamant în prezentul dosar, nu a formulat niciun fel de apărări în proces, reclamanta susținând că este imposibilă exercitarea autorității părintești în comun, din mai multe cauze, printre care și starea de sănătate a pârâtului, instanța de judecată, având în vedere principiul interesului superior al minorului, aplicabil în toate cauzele în care se pune problema stabilirii unor măsuri referitoare la minori, avea obligația, în virtutea rolului activ, chiar dacă nu s-ar fi solicitat acest lucru de către părți, să solicite informații referitoare la starea de sănătate a pârâtului.

De asemenea, se poate aprecia că sunt îndeplinite și condițiile prevăzute de art. 7 alin. 2 lit. b) din Legea nr. 677/2001, datele cu caracter personal fiind dezvăluite ca urmare a stabilirii în sarcina pârâtului a obligației legale de a dezvălui aceste date unui terț, în cazul de față instanței de judecată.

Stabilit fiind faptul că sunt incidente prevederile art. 7 alin. 2 din Legea nr. 677/2001, care permit prelucrarea datelor cu caracter personal, se impune a se analiza dacă era sau nu necesară autorizația autorității de supraveghere, aspect invocat de către reclamant în apel.

Conform art. 9 alin. 3 din lege, cadrele medicale, instituțiile de sănătate și personalul medical al acestora pot prelucra date cu caracter personal referitoare la starea de sănătate, fără autorizația autorității de supraveghere, numai dacă prelucrarea este necesară pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății persoanei vizate. Când scopurile menționate se referă la alte persoane sau la public în general și persoana vizată nu și-a dat consimțământul

în scris și în mod neechivoc, trebuie cerută și obținută în prealabil autorizația autorității de supraveghere. Prelucrarea datelor cu caracter personal în afară limitelor prevăzute în autorizație este interzisă.

Din analiza acestuia rezultă că autorizația autorității de supraveghere este necesară în toate situațiile în care datele cu caracter personal nu sunt necesare pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății persoanei vizate, iar aceasta nu și-a dat consimțământul, deci și în situația dedusă judecării, legea neprevăzând vreo excepție de la această regulă.

Cert fiind că o astfel de autorizare nu a existat, nefiind făcută dovada contrară de către pârât, se pune problema stabilirii consecințelor omisiunii de a solicita această autorizație, legea nestipulând nimic în acest sens.

În opinia instanței, această omisiune ar fi de natură a atrage eventual sancțiunea nulității actului, nulitate care este una virtuală, sancțiunea nefiind expres prevăzută de lege, și relativă, interesul ocrotit fiind în mod cert unul privat, iar nu public. Nu se poate însă considera că această omisiune ar fi în măsură, prin ea însăși, să conducă la concluzia săvârșirii unei fapte ilicite de către pârât, de altfel, fapta ilicită invocată de către reclamant în cuprinsul acțiunii formulate constând în comunicarea unor date cu caracter personal în condițiile în care aceasta ar fi fost interzisă conform legii. Or, această teză a reclamantului a fost apreciată a fi nepertinentă conform celor reținute mai sus.

În ceea ce privește dispozițiile Legii nr. 95/2006, ale Legii nr. 487/2002, acestea nu prezintă relevanță în soluționarea cauzei, necuprinzând prevederi speciale în materia prelucrării datelor cu caracter personal, acestea regăsindu-se numai în Legea nr. 677/2001.

De asemenea, în condițiile în care reclamantul arată în mod expres că apreciază că Legea nr. 677/2001 este în deplină concordanță cu Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 24.10.1995, nu se impune analizarea distinctă a prevederilor directivei, aceasta fiind transpusă în dreptul național.

Concluzia care se impune în cauză, având în vedere ansamblul considerentelor de mai sus, este aceea că dreptul la viață privată al reclamantului, protejat de art. 71 C. civ. și art. 8 din CEDO, nu a fost încălcat prin comunicarea unor date privind starea de sănătate instanței de judecată investite cu soluționarea unei cauze privind copilul minor al reclamantului, aceste date fiind comunicate cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile în această materie.

Se apreciază oportun a se face și precizarea că dreptul la viață privată a unei persoane nu este unul absolut, astfel cum rezultă din jurisprudența CEDO aferentă art. 8 din Convenție, la alin. 2 al art. 8 fiind prevăzute condițiile în care ingerința în dreptul la viață privată este permisă, inclusiv în cazul informațiilor privind starea de sănătate a unei persoane (a se vedea în acest sens hotărârea pronunțată de CEDO în cauza Mockute contra Lituaniei, la data de 27.02.2018).

În cazul dedus judecării ingerința este una legitimă, fiind prevăzută de lege pentru un scop legitim, în vederea exercitării unui drept în justiție referitor la un copil minor, la protejarea interesului superior al copilului trebuind avute în vedere, conform Legii nr. 272/2004, următoarele:

- a) nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie;
- b) opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate;
- c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului, precum și potențialele situații de risc care pot interveni în viitor;
- d) capacitatea părinților sau a persoanelor care urmează să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia;
- e) menținerea relațiilor personale cu persoanele față de care copilul a dezvoltat relații de atașament.

Jurisprudența CEDO și CJUE invocată prin cererea de apel nu este de natură să schimbe concluzia reținută mai sus.

Astfel, cauza C.C. contra Spaniei se referă la faptul că în cadrul procedurilor judiciare trebuie păstrat un just echilibru între protecția principiului publicității procedurilor judiciare și protecția datelor cu caracter personal ale unei persoane, aspecte care nu sunt relevante în cauză raportat la limitele investirii, aceeași fiind situația și în ceea ce privește cauza C-101/01 din 06.11.2003, aceasta neconținând statuări de natură a influența soluția pronunțată în cauză, fiind eventual relevantă din perspectiva definirii noțiunilor de „date cu caracter personal”; „prelucrare a datelor cu caracter personal” și „date cu caracter personal referitoare la sănătate”.
(*Judecător Anamaria Câmpean*)

Condițiile prevăzute de lege pentru încetarea măsurii plasamentului și reintegrarea în familia naturală

- Legea nr. 272/2004: art. 2, art. 6, art. 9, art. 62 alin. 1

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 56/A din 29 martie 2018)

În vederea verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru încetarea măsurii plasamentului minorei M.M. și reintegrarea acesteia în familia naturală se impune a se sublinia că atât Legea nr. 272/2004 cât și orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate *principiului interesului superior al copilului*, astfel cum se subliniază prin art. 2 din Legea nr. 272/2004.

Conform alin. 6 al art. 2 din Legea nr. 272/2004, în determinarea interesului superior al copilului se au în vedere cel puțin următoarele:

- a) nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie;
- b) opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate;
- c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului, precum și potențialele situații de risc care pot interveni în viitor;
- d) capacitatea părinților sau a persoanelor care urmează să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia.
- e) menținerea relațiilor personale cu persoanele față de care copilul a dezvoltat relații de atașament.

În cauza care face obiectul judecății, în ceea ce o privește pe minora M.M. măsura plasamentului la bunica maternă a fost dispusă în anul 2011, după ce în prealabil, începând cu data de 10.11.2010, minora s-a aflat în plasament în regim de urgență ca urmare a faptului că mama sa a fost condamnată în anul 2010 la o pedeapsă privativă de libertate, iar tatăl său nu a fost în măsură să îi asigure condiții bune pentru creștere și educație.

Din actele întocmite de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (...) pe parcursul anilor 2016,2017, respectiv raportul asupra situației copilului M.M. nr.../18.07.2017, precum și din ancheta socială întocmită de către Direcția de Asistență Socială Comunitară (...) nr...../12.07.2017 rezultă faptul că minora M.M. locuiește începând cu luna decembrie a anului 2015 împreună cu mama sa și bunica maternă, în favoarea căreia s-a stabilit măsura plasamentului minorei.

Din aceste acte rezultă de asemenea faptul că relația minorei cu mama sa este una foarte bună, minora fiind foarte atașată de mama sa.

Este de asemenea subliniat comportamentul firesc al mamei în relația cu minora și eforturile și progresele făcute de aceasta de la momentul eliberării din penitenciar, aceasta fiind preocupată de creșterea și educarea minorei, implicându-se în acest sens atât din punct de vedere material cât și moral.

Se reține și faptul că A.A. a încercat după eliberarea din penitenciar să remedieze relațiile cu minora M.M., asupra căreia a exercitat acte de violență și rele tratamente, fiind condamnată în acest sens la 3 ani de închisoare prin sentința penală nr. 18/2010 a Judecătorei ..., definitivă prin decizia penală nr. 524/2010 a Curții de Apel Cluj.

Relevant și necontestat este și aspectul privind situația bunicii materne, B.B., în plasamentul căreia a fost dată minora M.M. în anul 2011, care dorește să părăsească țara pentru a-și ajuta nora la creșterea și educarea copilului, ca urmare a decesului fiului său, în luna martie 2017 și pentru a-și vizita o altă fiică care locuiește în Canada.

Referitor la numita A.A. se reține că perioada pentru care prin sentința penală nr. 18/2010 a Judecătorei s-a interzis exercitarea drepturilor părintești și a dreptului de a fi tutore sau curator s-a încheiat, interzicerea acestor drepturi fiind dispusă pentru o perioadă de 5 ani.

Faptul că nu a intervenit încă reabilitarea nu poate fi apreciat ca esențial în luarea deciziei de reintegrare a minorei în familie, în condițiile în care din probele administrate în cauză nu rezultă indicii în sensul că mama minorei nu ar fi în măsură să își exercite în mod corespunzător drepturile și obligațiile față de minoră.

Nu în ultimul rând, raportat la vârsta minorei, 11 ani, se impune a fi avut în vedere punctul de vedere al acesteia, exprimat în cursul anului 2017 atât în prezența reprezentanților Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (...) cât și în fața instanței de judecată, aceasta fiind foarte atașată de mama sa.

Având în vedere ansamblul considerentelor de mai sus, Curtea apreciază că raportat la durata mare de timp care a trecut de la momentul săvârșirii faptei pentru care A.A. a fost condamnată, aproape 8 ani, ținând cont de evoluția acesteia în perioada ulterioară eliberării din penitenciar, anul 2012, și de faptul că aceasta locuiește împreună cu minora și bunica maternă de mai mult de 2 ani, fără a fi fost sesizat vreun comportament deviant în relațiile cu minora, ci dimpotrivă constatându-se preocuparea mamei față de copil, din toate punctele de vedere, sunt îndeplinite condițiile pentru încetarea măsurii plasamentului și reintegrarea minorei în familie.

La această concluzie s-a ajuns avându-se în vedere și prevederile art. 62 alin. 1 din Legea nr. 272/2004 care arată că măsura de protecție specială constând în plasamentul copilului are un caracter temporar și cele ale art. 9 din Legea nr. 272/2004 care prevede că unul din drepturile copilului este acela de a fi crescut, îngrijit și educat de către părinți. (*Judecător Anamaria Câmpean*)

Plasament. Condiții. Obligația de întreținere. Ordine

- Cod civil: art. 487, art. 499 alin. 1, art. 516 alin. 1, art. 519 alin. 1
- Legea nr. 272/2004: art. 60

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 200/A din 15 noiembrie 2018)

În motivarea apelului inițial apelanta a arătat că este hotărâtă să renunțe la locul de muncă pentru a fi aproape de minori tot timpul, întrucât i-a crescut de mici de când s-au

născut, consideră că pârâtul nu are condiții pentru a crește doi copii și nu-și dă interesul pentru creșterea acestora, apreciind că este nevoie de prezența unei femei care să asigure nevoile zilnice ale copiilor. Arată că tatăl copiilor nu-și dă interesul pentru creșterea acestora, nu a contribuit la întreținerea copiilor săi și totodată, are mai multe dosare penale, iar în curând va fi arestat. A mai arătat că mama minorilor se află în arest preventiv, iar tatăl nu este dorit de copil, bunica susținând că minorul plânge și refuză să meargă la tată.

Reclamanta apelantă este mama pârâtei A.A. și bunica paternă a minorul B.B., născut la data de2014.

Pârâții A.A. și B.C. au întreținut o relație de concubinaj din care au rezultat minorii B.D. născută la data de... 2013 și B.B., născut la data de... 2014.

Mama copilului a fost arestată la data de08.2017, fiind trimisă în judecată în procesul penal derulat față de pârâtă, obiect al dosarului nr. (...) aflat pe rolul Tribunalului ..., aceasta fiind trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de pornografie infantilă, act sexual de către un major cu un minor și trafic de minori.

Minorul B.B. a rămas de la data arestării mamei în grija bunicii materne, care de la acea dată nu a mai permis tatălui vreun contact cu minorul.

Tatăl pârât are condițiile materiale și prezintă garanțiile morale necesare pentru creșterea și îngrijirea copiilor săi, așa cum s-a statuat în mod definitiv prin decizia nr. 36/2018 a Tribunalului... pronunțată în dosar nr. (...).

Susținerile apelantei că va renunța la locul de muncă pentru a fi mai aproape de minori, nu prezintă prin urmare relevanță, cât timp tatăl copiilor are condițiile materiale și prezintă garanțiile morale necesare pentru creșterea și îngrijirea copiilor săi, iar apelanta este bunica acestor copii.

Potrivit art. 487 C. civ., „Părinții au dreptul și îndatorirea de a crește copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, psihică și intelectuală, de educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit propriilor lor convingeri, însușirilor și nevoilor copilului; ei sunt datori să dea copilului orientarea și sfaturile necesare exercitării corespunzătoare a drepturilor pe care legea le recunoaște acestuia”. iar potrivit art. 499 alin. 1 C. civ. „(1) Tatăl și mama sunt obligați, în solidar, să dea întreținere copilului lor minor, asigurându-i cele necesare traiului, precum și educația, învățătura și pregătirea sa profesională”.

Art. 516 alin. 1 C. civ. prevede că „(1) Obligația de întreținere există între soț și soție, rudele în linie dreaptă, între frați și surori, precum și între celelalte persoane anume prevăzute de lege”. iar art. 519 alin. 1 lit. b) C. civ. prevede că „Întreținerea se datorează în ordinea următoare: ... b) descendentul este obligat la întreținere înaintea ascendentului, iar dacă sunt mai mulți descendenți sau mai mulți ascendenți, cel în grad mai apropiat înaintea celui mai îndepărtat;”

Creșterea și îngrijirea copiilor revine în primul rând părinților respectivilor copii, și abia în situația în care aceasta nu este posibilă, ceea ce nu este cazul în prezentul dosar, aceste obligații revin altor persoane din familia copilului, potrivit textelor legale arătate mai sus.

Susținerea apelantei că este nevoie de prezența unei femei care să asigure nevoile zilnice ale copiilor, nu poate fi primită, față de dispozițiile legale de mai sus și față de cele statuate prin decizia nr. 36/2018, că tatăl pârât are în prezent condițiile materiale și prezintă garanțiile morale necesare pentru creșterea și îngrijirea copiilor săi.

Faptul că tatăl pârât are în prezent condițiile materiale și prezintă garanțiile morale necesare pentru creșterea și îngrijirea copiilor săi, este relevant în prezenta cauză, iar nu susținerile apelantei nedovedite că acesta nu a contribuit la întreținerea copiilor săi.

Creditorii obligației de întreținere sunt copii, chiar dacă aceștia s-au aflat în îngrijirea mamei, dar aceasta nu a făcut afirmații dovedite în acest sens.

După despărțirea părinților au existat conflicte între aceștia cu privire la situația celor doi copii, dispute ce au fost tranșate definitiv pe calea judecătorească, în final prin decizia nr. 36/A/07.02.2018 pronunțată de Tribunalul... în dosar nr. (...) stabilindu-se domiciliul celor doi copii la tatăl B.C..

Decizia sus amintită nu a fost pusă în executare, raportat la refuzul manifestat de copil.

Așa cum a relatat martorul E.E., băiatul nu a fost înscris la grădiniță pentru a nu fi luat cu forța de către tatăl său.

Susținerea apelantei că tatăl pârât are mai multe dosare penale, iar în curând va fi arestat, nu este dovedită, fiind relevant obiectul unui eventual dosar penal, iar o viitoare arestare, pe lângă că este ipotetică, nu justifică un interes, care trebuie să fie actual nu viitor.

Cât privește susținerea că tatăl nu este dorit de copil, apelanta susținând că minorul plânge și refuză să meargă la tată, Curtea reține, ca și instanța de fond, că aceasta se datorează comportamentului apelantei și a familiei acesteia, care au împiedicat orice contact al copilului cu tatăl, inclusiv prin refuzul de a-l înscrie la grădiniță..

Reclamanta apelantă este nemulțumită de cele statuate prin decizia nr. 36/2018 a Tribunalului... pronunțată în dosar nr. (...) și, contrar celor afirmate în prezența asistenților sociali și în apel, face tot posibilul pentru a împiedica punerea ei în executare.

Potrivit art. 60 în Legea nr. 272/2004, republicată, de măsura de protecție specială a plasamentului beneficiază următoarele categorii:

„a) copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela;

b) copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din motive neimputabile acestora;

c) copilul abuzat sau neglijat;

d) copilul găsit sau copilul părăsit în unități sanitare;

e) copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.,,

În cauză nu s-a dovedit, nici la fond și nici în apel, că minorul în cauză s-ar regăsi în vreuna din situațiile de mai sus.

Față de conduita apelantei, reținută mai sus, reiese că aceasta nu protejează interesul minorului de a avea legături cu tatăl său și cu sora sa, prin urmare acest comportament nu trebuie protejat.

Tatăl copilului dorește să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile față de copilul său, este în măsură să o facă, iar în acest sens trebuie susținut, inclusiv prin respingerea prezentului apel, apel care are un alt scop decât protejarea intereselor copilului.

În temeiul prevederilor art. 480 C. pr. civ. cât și al art. 466 și urm. C. pr. civ., Curtea urmează să respingă ca nefondat apelul declarat de reclamanta A.A., împotriva sentinței civile (...) a Tribunalului..., pronunțată în dosar nr. (...), pe care o va menține. (*Judecător Ioan-Daniel Chiș*)

Plasament. Neglijarea de către părinți. Condiții. Obligația de întreținere. Bunici. Stare materială precară

– Legea nr. 272/2004: art. 54, art. 60 alin. 1 lit. b) și c)

– Cod civil: art. 516 alin. 1

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 185/A din 01 noiembrie 2018)

Prin Hotărârea nr. 572 din 12 iunie 2018 emisă de Comisia pentru Protecția Copilului..., s-a respins stabilirea măsurii de plasament a minorului A.A. la bunicii materni.

În motivarea hotărârii s-a reținut că minorul este îngrijit corespunzător, mama nu prezintă probleme de sănătate, locuiește la mică distanță de părinții ei și menține legătura cu copilul, acesta nu se află într-o situație de risc care să necesite stabilirea unei măsuri de protecție specială.

Bunicul matern a contestat hotărârea intimă arătând că minorul se află în situație de risc în condițiile în care mama întreține o relație cu un bărbat care îi interzice să păstreze legătura cu minorul.

Curtea reține că apelul reclamantului, bunicul matern B.B., este fondat deoarece minorul A.A. este neglijat de către mama sa.

Minorul A.A. născut la data de2010 nu are stabilită paternitatea și este în grija bunicii materni încă de la nașterea sa, este îngrijit corespunzător de aceștia, este înscris la Școala Gimnazială..., frecventează cu regularitate cursurile școlare, s-a integrat bine în colectivul clasei, comunică bine cu colegii și cadrele didactice.

Potrivit declarațiilor mamei C.C. aceasta nu dorește să se mai ocupe de creșterea și educarea copilului său, minorul A.A., întrucât este într-o relație de concubinaj cu numitul D.D., iar acesta nu este de acord să stea cu C.C. dacă ar lua și copilul să stea cu ea.

C.C. mai are doi copii împreună cu D.D., pe E.E. de 5 ani și pe F.F. de 3 ani.

În situația în care C.C. ar lua cu ea în locuința concubinului ei D.D. și pe copilul mamei C.C., minorul A.A., atunci mama C.C. ar fi pusă în situația de a avea trei copii în îngrijire singură, sau de a nu îi îngriji pe cei doi copii pe care îi are cu concubinul ei D.D.

Prin urmare aceasta a optat să nu îngrijească pe minorul A.A. și să îngrijească pe cei doi minori pe care îi are cu concubinul ei D.D.

Faptul că minorul A.A. își vede zilnic mama, după cum rezultă din ancheta socială de la fondul cauzei, nu are aceeași semnificație cu creșterea și îngrijirea acestui minor.

Din aceeași anchetă socială reiese că mama nu are un loc de muncă, bunicii materni realizează un venit de 700 lei lunar, dar în evidențele fiscale nu figurează cu venituri.

Bunicii materni, în grija cărora se află în fapt minorul, nu realizează decât venituri sporadice, munca cu ziua, dar nevoile copilului sunt mai mari decât pot aceștia să îi asigure.

Curtea reține că în condițiile în care minorul doar este vizitat, chiar dacă zilnic, de către mama sa, este neglijat de către aceasta.

Apoi, dacă veniturile bunicii materni nu sunt suficiente pentru creșterea minorului, aceștia se află în situația de a abandona minorul, care nu poate fi crescut de către mamă, după cum rezultă din cele de mai sus.

Cumulate aceste condiții prefigurează ipoteza în care copilul este neglijat de către mamă, singurul părinte cunoscut, și de a nu putea fi lăsat în grija mamei sale, ipoteze prevăzute de art. 60 alin. 1 lit. b) și c) din Legea nr. 272/2004.

Este adevărat că potrivit art. 516 alin. 1 C. civ., bunicii au obligația de întreținere față de minor, însă în lipsa condițiilor materiale ale acestora, se creează ipoteza de a nu îl mai putea întreține pe minor și ca acesta să nu mai poată fi crescut de mamă, care îl neglijează, și prin urmare de a fi în chiar ipoteza prevăzută de art. 60 alin. 1 lit. b) și c) din Legea nr. 272/2004, a unui copil neglijat, care nu poate fi lăsat în grija mamei sale.

Art. 54 din Legea nr. 272/2004 prevede că de protecție specială în sensul legii beneficiază și copilul lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi sau cel care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora.

În temeiul prevederilor art. 480 C. pr. civ. cât și al art. 466 și urm. C. pr. civ., Curtea urmează să admită apelul declarat de reclamantul B.B., împotriva sentinței civile nr. 1179 din 20.09.2018 a Tribunalului..., (...), pe care o va schimba în tot.

Va admite acțiunea formulată de reclamantul B.B. în contradictoriu cu pârâtele Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului... și C.C., și în consecință va anula

Hotărârea nr. 572 emisă la data de 12.07.2018 (...) a pârâtei Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului..., în temeiul art. 65 alin. 2 din Legea nr. 272/2004.

Având în vedere dispozițiile art. 64 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 272/2004, care prevăd că la stabilirea măsurii de plasament se va urmări plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsă sau la familia substitutivă, va dispune instituirea măsurii plasamentului cu privire la copilul A.A. (...), la bunicii materni B.B. și C.C.

Cum până în prezent aceștia au acordat creștere și educare corespunzătoare minorului, iar bunicul matern solicită prin chiar acțiune să se stabilească plasamentul la acesta, iar bunica maternă își exprimă acordul în scris la data de 18.09.2018, rezultă că aceasta este cea mai bună opțiune pentru minor.

Drepturile și obligațiile părintești se vor exercita și, respectiv, îndeplini de către directorul D.G.A.S.P.C...j, în temeiul art. 66 din Legea nr. 272/2004.

Va obliga pârâta C.C., care nu realizează venituri și nu poate contribui la întreținerea copilului, să presteze 20 de ore lunar, acțiuni sau lucrări de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecție specială, pe raza administrativ-teritorială în care are domiciliul, în temeiul art. 66 și art. 67 alin. 2 din legea nr. 272/2004. (*Judecător Ioan-Daniel Chiș*)

Adopție. Interesul superior al copilului. Exercițarea drepturilor și obligațiilor în calitate de părinte

– Legea nr. 273/2004: art. 8

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 157/A din 4 octombrie 2018)

În motivarea apelului se arată că prin acțiunea civilă a solicitat încuviințarea adopției pentru minora F.M.B. fiica soției sale din prima căsătorie pentru mai multe considerente printre care faptul că numai pe el îl știe de tată, tatăl biologic nu-i poartă de grijă, nu o vizitează acasă sau domiciliu, nu-i acordă sprijin financiar, minora refuză să-l întâlnească, că împreună cu mama acesteia au un copil care poartă numele de familie L., iar M. pe acela de F. minora declarând în mod continuu că nu mai dorește să o cheme F. ci, L.. Apelantul a arătat că a solicitat să fie audiată bunica minorei care putea să relateze lipsa de afecțiune a minorei pentru tatăl biologic, lipsa de interes pentru minoră a tatălui biologic manifestată prin neîndeplinirea obligației de întreținere, dezinteresul pentru creșterea și educarea acesteia, repetatele internări la secția psihiatrie a spitalului municipal X., comportamentul deviant și antisocial al acestuia.

Curtea constată că acest motiv de apel este nefundat deoarece minora provine din relația de căsătorie a pârâților F. O.G. și L. B.S. și trebuie în principiu să păstreze posibilitatea de a avea legătura cu ambii părinți, chiar dacă aceștia sunt divorțați, inclusiv cu privire la un părinte care, susține reclamantul, nu își exercită sau își exercită defectuos drepturile părintești.

Motivele invocate de către reclamant sunt mai degrabă motive care tind la analiza autorității părintești, în formele reglementate de legislația civilă, decât din cele care să ducă la deschiderea procedurii adopției.

Faptul că minora nu mai dorește să poarte numele F., ci L., nu este nici în sine, nici cumulat cu celelalte motive, un motiv suficient pentru admiterea apelului și a acțiunii.

Apelantul mai arată că instanța de judecată a încuviințat înscrisurile de la dosar a luat consimțământul lui, al tatălui biologic și a audiat minora și, pe fond, a respins cererea pe considerentele că tatăl biologic nu și-a dat acceptul pentru adopție. Hotărârea instanței de fond este netemeinică și nelegală pentru că nu a ținut seama de interesul superior al minorei,

de dorința acesteia de a fi adoptată de către apelant, aceasta în camera de consiliu l-a numit tată, că pe tatăl biologic nu l-a văzut de mulți ani și nu vrea să-l întâlnească. Tatăl biologic în fața instanței de judecată a arătat că mama minorei îi datorează 7.500 Euro și dacă îi va plăti această sumă este de acord cu adopția, a recunoscut că nu a vizitat-o și ajutat-o material, financiar și moral pe minoră.

Nici acest motiv de apel nu este fondat deoarece interesul superior al copilului este ca procedura adopției să fie deschisă doar atunci când sunt îndeplinite condițiile legale, or mai sus se reține că motivele invocate țin de natura unor eventuale alte acțiuni legate de autoritatea părintească, iar nu de necesitatea deschiderii procedurii adopției.

Simpla dorință a copilului de a fi adoptat nu este în sine suficientă, dacă nu sunt îndeplinite condițiile legale pentru aceasta.

În ce privește suma de 7.500 euro arătată de către apelant că ar fi cerută de pârât în fața instanței pentru a fi de acord cu adopția, Curtea reține că susținerea nu este reală, deoarece așa cum se consemnează în încheierea instanței de fond, prezent în instanță la termenul de judecată din data de pârâtul F. O.G. a arătat că nu este de acord cu adopția, că reclamantul ar fi afirmat că este copilul lui, că reclamantul s-a mutat cu fosta soție în casa pe care pârâtul a construit-o și în care a investit 7.000 euro și a fost să părăsească locuința, că solicită să i se prezinte testul ADN pentru ca reclamantul să probeze că minora este fiica sa, că reclamantul l-a sunat și i-a spus să n-o mai viziteze pe minoră și i-a interzis să o mai vadă și că nu este de acord cu adopția nici dacă i se plătește suma de 7.000 de euro investită în locuință.

Curtea mai reține că în condițiile în care este posibil ca reclamantul să fi afirmat că este tatăl minorei și să îl fi sunat pe pârât și să îi fi spus să n-o mai viziteze pe minoră și i-ar fi interzis să o mai vadă, iar minora afirmă că știe că tatăl ei biologic este altul decât tata K., că pe tatăl ei biologic nu l-a văzut demult, nu știe dacă vrea să-l întâlnească, doar dacă îi dă voie mama, rezultă că altele ar putea fi motivele ce au dus la intentarea prezentei acțiuni și că dacă cele de mai sus sunt reale există alte mijloace procesuale pentru protejarea intereselor și drepturilor copilului și ale păților.

Așa cum reține prima instanță, faptul că părintele firesc, pârâtul F.O.G. nu are în prezent o relație apropiată cu fiica sa, s-ar putea datora unor motive obiective, însă nu poate fi încălcat dreptul acestuia de a avea din punct de vedere legal relația de rudenie cu fiica sa, de a se bucura de această relație și de a-și exercita drepturile și obligațiile în calitate de părinte.

Curtea mai subliniază că orice drept are și o obligație corelativă, care poate face obiect al unei acțiuni, la fel cum și dreptul minorei de a beneficia de sprijinul și îngrijirea părintelui biologic nu poate fi îngrădit ori luat, cu observația anterioară în ce privește obligația corelativă.

Apelantul mai arată că din actele depuse în susținerea prezentului apel reiese că deși a fost obligat prin hotărârea judecătorească de divorț să achite o pensie de întreținere în sumă de 120 lei lunar la nivelul anului 2009 nu a achitat niciodată această minimă obligație. Din postările pe Facebook rezultă că (...). Nu este integrat în câmpul muncii fapt ce reiese din referatul D.G.A.S.P.C.... și nici nu dorește să muncească. Acest comportament manifestat de către pârât reprezintă o trăsătură esențială a comportamentului antisocial și sfidător față de mediul social care-l determină să aibă o poziție abuzivă pentru oameni și în special față de cei apropiați.

Curtea reține că aceste motive sunt o reiterare a aceluiași aspecte reținute mai sus, cu privire la care s-a răspuns în sensul că sunt mai degrabă motive care tind la analiza autorității părintești, în formele reglementate de legislația civilă, decât din cele care să ducă la deschiderea procedurii adopției.

Consideră apelantul că instanța de judecată nu și-a îndeplinit rolul activ și nu a stăruit nemijlocit pentru a realiza interesul minorei.

Curtea constată că instanța și-a îndeplinit rolul activ, chiar dacă apelantul nu arată punctual și concret în ce ar fi putut consta rolul activ, iar în ce privește interesul superior al minorei se

reține mai sus că acesta a fost protejat și condițiile în care ar fi fost posibilă deschiderea procedurii adopției.

Potrivit art. 463 alin. 1 C. civ. este necesar consimțământul părinților firești pentru încheierea unei adopții iar potrivit art. 467 C. civ. instanța de tutelă poate trece în mod excepțional peste refuzul părinților firești de a consimți la adopție, dacă se dovedește cu orice mijloc de probă că acesta este abuziv și instanța apreciază că adopția este în interesul superior al minorului. În același sens sunt și dispozițiile art. 8 din Legea nr. 273/2004.

În prezenta cauză unul dintre părinții firești ai minorei, tatăl acesteia, a arătat că nu este de acord cu adopția copilului său de către reclamant.

Așa cum a reținut instanța de fond, iar motivele de apel invocate nefiind fondate nu au dus la schimbarea acestei situații, din probele administrate în cauză nu a reieșit că acest refuz este unul abuziv, astfel că nu se poate constata că acesta ar fi abuziv pentru a suplini lipsa consimțământului părintelui firesc în condiții excepționale, așa cum prevăd dispozițiile legale anterior citate.

În temeiul prevederilor art. 480 C. pr. civ. cât și al art. 466 și urm. C. pr. civ., Curtea urmează să respingă ca nefondat apelul declarat de reclamantul L. K., împotriva sentinței civile nr. (...), pe care o va menține. (*Judecător Ioan-Daniel Chiș*)

**Drept de autor. Drept de marcă. Meșteșug popular.
Patrimoniu cultural național**

– Legea nr. 84/1992: art. 36 alin. 1

(Secția I civilă, decizia civilă nr. 76/A din 10 mai 2018)

În ce privește certificatul de înregistrare design cu nr. aaa/17.12.2008 emis de OSIM, pentru 7 modele cuprinse în depozitul reglementar f 2008 bbb cu valabilitate pentru o perioadă de 10 ani de la data de 10.06.2008, ce face obiectul primului petit al acțiunii, admis prin sentința ce face obiectul prezentului apel, acest certificat a fost anulat prin sentința civilă nr. 1305/05.11.2015 pronunțată în dosar nr. (...)/2015 al Tribunalului București. Această sentință a rămas definitivă prin respingerea apelului prin decizia civilă nr. 440/A/08.06.2016 a Curții de Apel București și a recursului prin decizia civilă nr. 1527/10.10.2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ca și consecință acest prim petit ce face referire la respectivul certificat de înregistrare va fi respins, deoarece dreptul invocat nu mai este protejat de Legea nr. 129/1992, prin urmare pretențiile privind drepturile susținute ca fiind protejate de art. 30 din actul normativ nu pot fi apreciate ca fondate.

Rămân a mai fi analizate în prezentul apel, pe lângă cele lămurite deja mai sus, și drepturile ce fac obiect al petitelor privind interzicerea pârâților de a produce și a comercializa modelele de cruci, integral sau parțial, identice sau similare cu cele confecționate de reclamant, sau alte obiecte decorative, inclusiv mobilier, care conțin elemente înregistrate în Registrul Național de Opere administrat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA) sub numerele RGII/ccc/08.02.2013 și RGII/ddd/29.04.2013 și respectiv interzicerea pârâților de reproduce, total sau parțială, a textelor de pe crucile confecționate de reclamant, înregistrate ca mărci prin două certificate de marcă, respectiv: Certificatul de înregistrare a mărcii individuală combinată, nr. eee, nr. de depozit M 2009 fff, cu valabilitate pentru o perioadă de 10 ani de la data de depozit 04.11.2009, pentru clasa NISA 20: Produse din lemn, cruci și mobilier din